

cions del jurat que ha absolt Camps.

vista: Rafael Maluenda, José Marí Olano, Elena Bonet, Antonio Peral, Esther Franco, Alfredo Castelló, Rafael Ferraro, María José García Herrero, i Trini Miró i Angélica Such, ex-conselleres aferrissades defensores de Camps. Sense oblidar dos pesos encara més pesants: Gerardo Camps i Alejandro Font de Mora.

La presència habitual a la sala de vistes de diputats a les Corts –se'n destaquen els tres membres del PP a la mesa: Cotino, Font de Mora i Such–, d'ex-consellers que ja no en formen part –Belén Juste, Mario Flores– i de regidors de l'Ajuntament de València ha fet més cridanera la manca de suport explícit de part del Consell. Cap conseller no hi ha acudit, per bé que els va nomenar Camps. Alberto Fabra hi deu tenir a veure, amb la deserció unànime.

Però gota a gota, suport rere suport, Camps ha aconseguit que, després de les 27 sessions d'audiència pública, bona part dels referents del PPCV li hagen fet costat. I és això que podria animar-lo a imitar Zaplana, ni que siga per a continuar la tradició del partit. Això... I que Camps no vol marxar de València, sabent com sap que l'accés al govern espanyol el té tancat i barrat i que “no hi ha cap lloc més bo per a viure, arreu del planeta”. Atenció: ha tornat.

Consta en acta

El veredicte de no culpabilitat de Camps i Costa ha sepultat l'allau de testimonis i de documents contraris als acusats que el jurat va presenciar durant les 25 jornades d'audiència pública prèvies a la deliberació. En fem un extracte succint, sobretot tenint en compte que, un cop redactada, hom pot recórrer-hi en contra al Tribunal Suprem.

Virgilio Latorre i Javier Boix van marcar les línies roges del judici de bon començament, des d'aquell dimarts 13 en què Latorre, com a lletrat de l'acusació popular, va advertir que els presumptes regals tèxtils eren una cosa “molt singular”, atès que “calia escollir el color de la tela i, encara més important, prendre'n les mides”. “Cal que el beneficiari participe en el procés de l'entramat”, va reblar amb solemnitat mentre Boix, als antípodes, no sols afirmava que el seu client ex-president era innocent, sinó que els dos acusats ja condemnats en haver signat l'escrit de conformitat –Victor Campos i Rafael Betoret– no havien de ser-ho forçosament, de culpables. “Molta gent es conforma amb coses que no són certes”, va avisar.

Aquell mateix dia, Francisco Camps es negà a contestar Latorre, perquè el considerava “el representant [com a lletrat de l'acusació popular] del partit que repetidament he derrotat a les urnes [el PSPV-PSOE]” i al qual “ja vaig respondre on havia de fer-ho, a les Corts”. En realitat, però, els dos anys i mig que va compatibilitzar la direcció del Consell amb la condició d'encausat, Camps insistí que només parlaria dels seus problemes amb la justícia “allà on correspon”.

No va ser l'únic que va optar pel silenci monacal, ni de bon tros. Els caps de la trama *Gürtel* van fer com ell, tot acollint-se al dret de no badar boca pel fet de ser encausats en un altre procediment. Francisco Correa va callar com una pedra, Álvaro Pérez va pronunciar una única frase exculpatòria, i Pablo

Crespo, que havia dit que tampoc no parlaria, va arrencar a salvar Camps i Costa *in extremis*, al torn de les defenses i quan les acusacions ja havien llançat a l'aire, endebades, desenes de preguntes sense resposta.

Van ser silencis molt sorollosos, sens dubte, fins i tot més que els d'uns altres. Per exemple, el de Rafael Betoret, l'ex-cap de gabinet de la Conselleria de Turisme que acatà l'ordre de Camps i acudí el matí del 20 de juliol del 2011 a declarar-se culpable d'un delictes de suborn passiu impropis. O el de Milagrosa Martínez, ex-consellera i ex-presidenta de les Corts, i David Serra, secretari d'organització del PPCV, que no van dir ni pruna en favor de qui els havia promocionats políticament.

En ocasions, però, el silenci fou tallat de manera violenta per converses telefòniques tan explícites que ferien la sensibilitat de l'auditori. Camps va arribar a llevar-se l'anell de casat, nerviós com estava, mentre Costa sabia on era, un escenari que el seu company de banc mai no va acabar de capir. De fet, Costa va haver de sentir com Correa el lloava sense embuts i li deia que “d'ací a uns anys, tu seràs el president del govern”. Sempre seriós, el comportament de Costa ha estat modèlic durant tota la vista.

Camps també en va escoltar de ben galdoses, però a voltes deixava anar un somriure burleta fictici, incomparable amb el riure incontinent que va brollar de la boca de Pérez en reviure la nit que ell caminava pel carrer de Colom de València mentre parlava per telèfon amb

Correa, i un parell de joves –des de dalt una motocicleta– van voler atracar-lo. Un posat rialler que contrastà amb la serietat amb què l'*ex-bigotis* va observar el missatge de telèfon mòbil en què es podien llegir, detallades, les mides de l'ex-president valencià, o amb aquella conversa en què feia mans i mànigues perquè Camps aconseguira “una foto amb Obama”, que acabava de ser escollit president dels EUA.

José Luis Peñas, l'ex-regidor del PP del municipi madrileny de Majadahonda, va donar algunes claus sobre el funcionament de la trama que va destapar amb l'aportació de 17 hores d'enregistraments –d'un total de 100– que havia acumulat amb l'únic objectiu, va assegurar, de fer públic “el cas de corrupció més important d'Espanya relacionat amb un partit polític”. Peñas va explicar que la trama “facturava actes del PP a càrrec de l'administració pública”, que a la seu del carrer de Serrano de Madrid hi havia “una caixa plena de diner negre”, que Correa mateix li va confessar que “José Tomás feia vestits a Camps i companyia, de la Comunitat Valenciana” i que li va proposar de regalar-li'n, també a ell. “Des del 2007, que no van estar-se de lloar València, i és que Mariano Rajoy els havia tallat l'aixeta del PP nacional”, va comentar Peñas.

Els treballadors de Milano i Forever Young que ja no hi treballen es van mostrar oberts i transparents; els qui encara hi són o mantenen lligams familiars amb els propietaris, esquerps i opacs. Del primer grup, se'n destaca Víctor Sanfelipe, que va treballar a totes dues i va proclamar que “a la gent de València, l'atonia sempre José Tomás; nosaltres només apuntàvem què s'enduïen”. Els pagaments, va recordar, “els feia Pablo Crespo al cap d'un temps, mitjançant transferències”. “Mai no vaig veure que Camps o Costa pagaren res”, va afegir. I encara més: “Als clients normals, els donàvem tiquets; als d'Álvaro Pérez, no.”

“Els d'Álvaro Pérez” eren els que hi havia a la llista “Comunitat Valenciana”, on s'anotaven les peces de roba en qüestió: 89, en total. I els paquets, si els destinataris no passaven a recollir-los, els enviaven a través d'una empresa de transport de què era directora financera Raquel Espejo, la qual va especificar que els paquets anaven adreçats al domicili social d'Orange Market –al carrer del

Aconsellats pels advocats, tant Francisco Correa com Álvaro Pérez van decidir de no declarar pel fet

de ser encausats a la causa general de Gürtel.

Comte de Salvatierra, primer; i al de Colom, després— o al personal d'Álvaro Pérez, a la plaça de la Porta de la Mar.

Antonio del Fresno, que fou encarregat de Milano, també va detallar que “allò que figurava a la llista de la Comunitat Valenciana es liquidava de colp al cap d'uns quants mesos”, i va confirmar dues transferències de 30.700 euros que van arribar dels comptes d'Orange Market i Servimadrid Integral. I Javier García Fernández, un altre encarregat de Milano, va raonar l'elaboració de factures amb conceptes falsos —tela a l'engròs, sobretot— ordenada pel sastre José Tomás a instàncies de Cándido Herrero, el número 2 d'Orange Market, “per tal que no hi aparegueren els reals”. La roba.

María Calero, una altra ex-caixera del Milano del carrer de Serrano, va ser tan directa o més. Va garantir que “si Camps haguera pagat, hauria passat per caixa” i que els seus vestits els abonaven les empreses de la trama capitanejada per Correa. “En anar-me'n —va puntualitzar Calero—, vaig deixar apuntats en una llista tiquets de València que sumaven 20.000 euros o 30.000.” Uns tiquets on mai no hi havia el nom del destinatari autèntic, “sinó que ho simplificàvem tot i hi posàvem el d'Álvaro”. “Sabíem que eren la mateixa cosa”, va sentenciar Calero.

Molt més críptica, la comptable externa de les botigues, Raquel Vázquez, va defensar-se de la possible ocultació del nom de Camps a les factures i les comandes amb l'actuació d'un enigmàtic hacker que “devia haver manipulat el meu ordinador”. Una intromissió que, amb tot, va reconèixer que no havia denunciat davant la policia.

L'informàtic que en teoria va participar en la conxorxa, Francisco Ferre, va negar-ho de ple i, encara més, va poder presumir d'un correu electrònic enviat des del seu compte personal en què respon de manera contundent Vázquez, que a instàncies d'Eduardo Hinojosa —el propietari dels comerços— demanava de certificar que les bases de dades de les botigues no es podien modificar, a fi d'amagar-ne els retocs escaients. Ferre, al seu correu, responia amb estrèpit: “¡¡¡¡Mare meua!!!! Si dic això vaig a la garjola.” “És clar que les dades podien modificar-se”, va raonar a la sala sobre per què no havia signat aquell document. “No en vull saber res, deixeu-me tranquil”, va reprendre un dia a Vázquez i

Hinojosa. Avui ja no treballa amb ells i s'ha permès d'explicar que els tiquets, un cop modificats perquè no hi haguera el nom de Camps, apareixien en blanc.

Hinojosa, precisament, va ser el testimoni més impenetrable del judici. Durant cinc hores es va fer un fart de no respondre —mitjançant ambigüitats de tota mena— les preguntes de les acusacions. El magistrat-president de la vista, Juan Climent, va demanar-li enèrgicament que contestara “allò que se us demana” sota el risc “d'advertir-vos i alguna cosa més”, però ell no va excedir-se ni un mil·límetre de la declaració que duia preparada: “Em fa l'efecte que el senyor Tomás tenia alguna cosa contra Camps.”

I Tomás, que va ser el següent a declarar, també hi duia la seua, i amb exclamació inclosa: “Jure davant Déu i aquest tribunal que Camps mai no va pagar ni un sol euro a Milano ni a Forever!” I va motivar-ho de manera breu: “A la botiga tothom sabia que les coses de València les pagava Pablo Crespo”, el comptable de la trama a qui la policia va comissar —al seu vaixell Parapipi, atracat a Altea— una llista de peces de roba a nom dels acusats. Però Tomás, que es va presentar com a “director de moda” i no com a sastre, en va amollar de ben bones, com ara que Camps, en saber que el jutge Baltasar Garzón havia investigat el cas, li havia demanat un favor amb premi inclòs: “Trau-me d'aquesta i ací baix mai no et faltarà res”, una frase que lligava prou bé amb una altra que li havia repetit cent vegades Álvaro Pérez: “Ningú no se n'ha d'assabentar mai, que regalem roba a segons quina gent!”

Cándido Herrero, la mà dreta de Pérez a Orange Market, va entrar ferm, però va afeblir-se tant en el curs de l'interrogatori —a què com a encausat podia no haver respost, si ho haguera volgut— que va acabar assumint que “pagava les factures que m'ordenava el meu superior [Pérez] sense demanar-li cap justificació”. I va admetre una transferència de 36.000 euros a Forever autoritzada per ell mateix des del compte d'Orange Market, una quantitat elevada que, segons Herrero, “incloïa uns altres conceptes, no sols la roba”.

L'escorta de Camps que va retornar els quatre vestits que a l'ex-president no li paraven bé va recordar que els va deixar a la botiga de Milano, per bé que la defensa sempre havia dit que s'havien

dipositat a Forever Young, com també havia ratificat Víctor Sanfelipe. I sobre la *blasier* que Camps hauria adquirit a Forever Young, per què l'escorta li va deixar 200 euros, aquest no va assegurar que aquells diners anaren a parar a la caixa de la botiga. "Jo era a fora esperant", va al·legar.

El reguitzell d'alts càrrecs de les diverses conselleries que van contractar alguna de les empreses de la trama —especialment Orange Market i especialment la de Turisme— van insistir que Camps no supervisava tots aquells contractes, que no hi tenia res a dir, cosa que buidava en part el contingut del delictes de suborn passiu que explicita "en consideració al seu càrrec". Tots van exculpar els acusats —encara més Costa, que mai no ha format part de la Generalitat—, però va quedar clar que, en la gran majoria dels casos, les adjudicacions s'havien fet amb un fraccionament de contractes que evitava la concurrència lliure, a través d'un procés negociat que els permetia de convidar només tres empreses —les tres del grup *Gürtel*, curiosament— per un mateix concurs, o la concessió a la trama del sucós pavelló valencià a la fira turística Fitur, tot i que la seua oferta fora la més cara. De les 85 contractacions, només 76 van superar un concurs previ, segons que relatà Juan Carlos Gómez Condado, el perit proposat per l'acusació popular.

Els inspectors d'hisenda, per contra, van aprofundir en les interioritats de la trama, en concret de la caixa B. Una caixa en què "tenien tants fons ocults que els controlaven de ben a prop, eren molt exhaustius a l'hora de prendre'n notes". De la caixa A, la neta, els treballadors de l'Agència Tributària van detectar que "a l'inici, els ingressos corresponien sobretot a actes del PP en general i, més tard, la font principal va passar a ser l'administració pública valenciana". Luis Fandilla, auditor de Milano encarregat per la policia, va reblar que "informàticament, podem relacionar els tiquets de venda i les liquidacions" de les 89 peces de roba.

Les que van rebre els condemnats Víctor Campos i Rafael Betoret han estat abonades en metàl·lic, en el primer cas, i lliurades en mà al TSJCV, en el segon. Les adquirides pels no culpables Camps i Costa continuen als armaris de casa, de moment. Potser les cremaran durant aquestes Falles.

Els xics de l'entresòl i molts forasters de Madrid

Ni els sainets més grotescos d'Eduard Escalante, l'autor valencià més reconegut del gènere, no són comparables amb el judici del 'cas dels vestits'. Les sis setmanes de vista pública lleguen frases per a la història, si l'una cridanera, l'altra més. Repassem les més sonores, cronològicament.

13 de desembre del 2011

Javier Boix, advocat de Francisco Camps:

—El meu client és un garrepet. —El meu patrocinat no va de gorra; és la seua dona, que paga sempre.

—És lògic que uns presumptes regals de 14.00 euros hagen comportat un cas de 19.000 folis?

—Qui garde una factura a sa casa, ha d'anar a cal psiconalista.

—Qui coneix el meu patrocinat, no s'estranya de la seua manera de parlar.

—Us resultaran cridaneres les expressions de Camps, però ell és així.

—Sentireu com li diuen el *Curita*...

Amb perdó.

Javier Casanueva, advocat de Ricardo Costa:

—I ací el teniu, Ricardo Costa, que no té culpa de res

Francisco Camps, acusat:

—Tenia el sou que tenia, i vaig decidir d'estalviar-me diners (a Milano), perquè aquests vestits eren la meitat de cars que no els que acostumava a comprar [a El Corte Inglés].

—[A les fiscals.] Sóc una persona bastant cordial, fins i tot podríem empatitzar vostès i jo.

—[El sastre] Tomàs tenia l'íntima il·lusió que jo fora client seu, en volia tenir un de la meua importància.

—Fixeu-vos en la cadència: només adquiria un o dos vestits l'any.

—En veure la *blasier*, vaig trucar a la meua dona, que era a València, per a

dir-li que m'havia agradat i per a saber què li semblaria que la comprara.

—La targeta, només l'he feta servir als *duty free* i en algun viatge a Brusselles, per a comprar regals als meus fills.

—No sé quina diferència hi ha entre una targeta de crèdit i una de debit.

—Mai no he demanat un tiquet.

—[Sobre la conversa telefònica amb Álvaro Pérez.] Per Nadal sempre dius paraules més boniques que de costum.

—La xiqueta, que és més impulsiva, va obrir el seu regal, i en veure que era tan car [la resta de la família], vam decidir de no obrir la resta.

—La polsereta era de xiqueta, i la meua filla (la vida...) ja havia passat de xiqueta a dona.

—No recorde haver-me posat mai cap peça de roba que no fora meua.

—És impossible que s'escape un sol euro [de l'administració valenciana]. Parlem d'un govern molt seriós.

14 de desembre del 2011

Ricardo Costa, acusat:

—La relació [amb Álvaro Pérez] es va tallar quan es va produir allò que es va produir... Era una relació cordial i indirecta.

—Jo mai no vaig amb vestit als actes del partit, vaig com la gent del poble.

Pablo Crespo, número 2 de la trama Gürtel:

—Si li haguérem pagat cap peça de roba [a Francisco Camps], jo ho hauria sabut, però jo no ho sabia.